

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem, v právní věci

žalobce: **O. L.**
státní příslušnost Ukrajina
zastoupen advokátem Mgr. Janem Lipavským
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 7. 5. 2019,
č. OAM-1031/ZA-ZA11-HA12-2018,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhá soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen jako „zákon o azylu“),

rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana neuděluje. Žalobu odůvodnil následujícím způsobem:

2. Žalobce nejprve uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti dle žalovaného rozhodnutí byla obava žalobce z povolání do ukrajinské armády a snaha legalizovat jeho pobyt v České republice, přičemž tyto důvody dle názoru žalovaného nelze podřadit pod žádný azylový důvod. K tomu žalobce uvedl, že ve správním řízení uváděl, že je státním příslušníkem Ukrajiny a tuto opustil z důvodu vyhlášené války, že má hlášen pobyt v Doněcké oblasti, že se tam „*střílí a bombarduje*“, byl vyhlášen válečný stav. On je klidný člověk, nechce nastoupit vojenskou službu, „*nechce střílet na své bratry*“. Na Ukrajině rovněž není práce, a pokud ano, je špatně placená. Podle názoru žalobce žalovaný nezohlednil skutečnosti týkající se možného nástupu žalobce do vojenské služby a nesprávně tyto okolnosti posoudil. K tomu rozsáhle argumentoval svým názorem o probíhajícím velkém ozbrojeném konfliktu na Ukrajině, dle jeho názoru se jedná o občanskou válku. Správní orgán rovněž nezkoumal, jaké má žalobce politické přesvědčení. V případě návratu do vlasti mu hrozí ze strany státních orgánů pronásledování pro uplatňování politických práv, tj. v souvislosti s jeho rozdílnými názory na konflikt v zemi jeho původu a jeho odpor ke zbraním a k násilnostem. Uzavření Minských dohod nezaručuje, že tyto dohody jsou dodržovány, žalobci měla být poskytnuta mezinárodní ochrana z humanitárních důvodů. Žalobce dále tvrdil, že žalovaný rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, žalobce v případě návratu by nebyl schopen si sehnat zaměstnání, které by mu zajistilo příjem. Proto důvodem podání žádosti bylo i porušování základních sociálních práv a svobod, v případě návratu do vlasti by bylo porušeno právo na život garantované Evropskou úmluvou o lidských právech. Žalované rozhodnutí nespecifikuje, jaká lidská práva mají být v případě udělování mezinárodní ochrany porušována. Žalobce uvádí různé své domněnky, např. že v rámci globalizace dnešního světa, zejména světových ekonomik, je třeba zvážit, zda porušování základních lidských práv a svobod není třeba nadále výše uvedené skutečnosti posuzovat jako azylově relevantní důvody (žalobce měl zřejmě na mysli jeho obavy ze zajištění příjmu, ze kterého „*by byl schopen se uživit*“ v případě návratu na Ukrajinu). Žalované rozhodnutí rovněž trpí vadou spočívající v nesrozumitelnosti jeho důvodů, k tomu žalobce uvedl své rozsáhlé úvahy, namítal, že žalovaný nedostatečně posoudil u žalobce podmínky pro udělení humanitárního azylu, opakoval své tvrzení o tíživé ekonomické situaci, ve které se nacházel před opuštěním své země původu a která by nadále trvala v případě jeho návratu do vlasti a byla způsobena politickými okolnostmi. Žalovaný se nevypořádal dostatečně se všemi zprávami o stavu lidských práv a dodržování lidských práv na Ukrajině, žalobce podle svého názoru „*splňuje minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu*“. Žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na žalované rozhodnutí, navrhl, aby soud žalobu zamítl.
4. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
5. Na tomto místě soud považuje za vhodné připomenout, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako

požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. Nizozemí). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivní a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13). Soud není povinen výslovně reagovat na každé tvrzení obsažené v žalobě (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19 a ze dne 6. 6. 2019, č. j. 7 As 185/2018-37, bod 9).

6. Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, dostupný na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, dostupný na www.nssoud.cz atd.) - tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: *„[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“* (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: *„Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“*), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.
7. K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek

NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů:

„...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námítky, která souvisela s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na náleze Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 6. 4. 2016, č. j. 6 Afs 3/2016-45, bod 19:

„Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, přičemž dospěl k závěru, že jde o rozhodnutí zcela srozumitelné a přezkoumatelné. Je pravda, že krajský soud podrobně a výslovně nereagoval na každou jednotlivost, kterou stěžovatelka v žalobě namítla. Sám však na úvod rozhodnutí avizoval, že s ohledem na obsáhlou žalobu zvolí jinou cestu vypořádání žaloby, a to sice že zformuluje právní názor, v jehož konkurenci žalobní námítky jako celek neobstojí. Takový přístup je zcela legitimní a aproboval ho i Ústavní soud....“: „Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ [náleze Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), bod 68]. Také Nejvyšší správní soud v minulosti uvedl, že „pokud si tedy stěžovatelka myslí, že na její košatou a obsáhlou žalobu musel reagovat krajský soud stejně košatým a obsáhlým rozsudkem, mylí se. Opačný závěr by směřoval k tomu, že u podání mimořádně rozsáhlých, jako je i podání stěžovatelky, by bylo velmi obtížné sepsat „přezkoumatelný“ rozsudek.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. června 2014, č. j. 10 Afs 18/2015-48, bod 13)

Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako další níže citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>).

8. Soud dodává, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a

odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

9. K soudnímu přezkumu ve správním soudnictví je třeba i pro danou věc uvést, že v rozsudku ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 4037/10 – Fazia Ali v. Spojené království Evropský soud pro lidská práva uvedl, že pojem „úplný přezkum“ však není vykládán doslova a Soud (zde míněno ESLP) se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlídnout ke specifčnosti řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a odvolací soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy tak nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Soud (ESLP) zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva, jakými jsou např. územní plánování, ochrana životního prostředí či regulace lovu (např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. listopadu 1995, § 47). Při posuzování dostatečnosti soudního přezkumu je podle ESLP nutno posoudit:

(i) pravomoci příslušného soudního orgánu,

(ii) oblast, jíž se rozhodnutí správního orgánu týká, a to zejména z pohledu, zda obsahuje posouzení otázek vyžadujících zvláštní odborné znalosti,

(iii) míru správního uvážení, kterou v dané věci příslušné správní orgány mají,

(iv) způsob, jakým bylo rozhodnutí přijato, zejména z pohledu záruk, které měli účastníci správního řízení k dispozici, a

(v) obsah sporu včetně rozsahu soudní žaloby. Soud proto musí přezkoumat právní zakotvení soudního přezkumu jako celek, včetně procesních záruk, které účastníci řízení mají k dispozici, a ověřit, zda byly skutkové okolnosti v řízení jako celku náležitě přezkoumány. Z toho vyplývá, že soud ve správním soudnictví v dané věci nemůže svým rozhodnutím nahradit odborné věcné závěry správních orgánů, k nimž jsou jen tyto povolány z hlediska jejich odborné kompetence.

10. Předně krajský soud konstatoval, že žalované rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů nebo nesrozumitelnost či netrpí jinou vadou (§ 76 s.ř.s.), výrok v dané věci o neudělení mezinárodní ochrany odpovídá platné právní úpravě a v odůvodnění byly uvedeny veškeré důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů (§ 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění). Jak vyplývá ze správního spisu a z odůvodnění žalovaného rozhodnutí, jako podklady pro rozhodnutí a hodnocení důvodů žádosti o udělení mezinárodní ochrany blíže popsanych v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dále v pohovoru o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 12. 2018 byly aplikovány žalovaným v potřebném a dostatečném rozsahu, které jsou podrobně uvedeny v žalovaném rozhodnutí a na které krajský soud odkazuje (výpověď žalobce učiněná v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, Informace OAMP: Ukrajina –

Situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby v zemi ze dne 14. 9. 2018, Informace MZV ČR ze dne 16. 5. 2018 atd. – srov. strana 4 žalovaného rozhodnutí). K žalobcem namítané nesrozumitelnosti žalovaného rozhodnutí soud uvádí, že pokud by bylo rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, což by způsobilo vadu řízení mající za následek zrušení žalovaného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. a s.ř.s.), tak by se muselo jednat o rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně správní orgán rozhodl, či by se muselo jednat o rozhodnutí, jehož výrok by byl vnitřně rozporný, nebo by se muselo jednat o rozhodnutí, jehož důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné, muselo by se jednat dále např. o rozhodnutí, z něhož nelze zjistit, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75 či rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2007, č. j. 9 As 6/2007-65). Takovou vadou však žalované rozhodnutí rozhodně netrpí, ostatně kdyby tomu tak bylo, tak by neuváděl žalobce v žalobě své námitky proti žalovanému rozhodnutí.

11. Stěžejním důvodem pro podání žádosti žalobce na udělení mezinárodní ochrany v České republice je legalizace pobytu na území České republiky, přičemž žalobce si přál žít v České republice a nadále zde i pracovat, přičemž návrat do země původu odmítá kvůli tomu, že na Ukrajině probíhá válečný konflikt, momentálně je tam dle jeho tvrzení vyhlášen válečný stav a žalobce vyslovil obavu o život a zdraví z důvodu možného nasazení do válečných oblastí na východě země. Tyto důvody žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany žalobce v podstatě potvrdil i v žalobě, když svůj názor o poskytnutí mezinárodní ochrany z těchto důvodů obhájí, tedy obhájí tedy i důvod, spočívající v obavě ze zajištění zaměstnání a příjmů, „ze kterého by byl schopen se uživit“ (bod IV. žaloby, 1. odstavce).
12. Žalovaný nejprve správně dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, tj. že žalobce by byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že žalobce vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantně perzekuován. Žalobce pouze v žalobě účelově tvrdí, že ze strany státních orgánů mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí pronásledování kvůli uplatňování politických práv, což spatřuje v tom, že má rozdílné názory na konflikt vedený v zemi jeho původu a jeho odpor ke zbraním a násilnostem. Zároveň tvrdí, že nebyl ke své politické orientaci „nikterak dotazován“. To pravda není, protože v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a i v žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany tuto možnost měl, nicméně tuto jeho obavu, navíc nepodloženou žádným konkrétním údajem, nelze považovat za pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, resp. za odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. a) a zejména § 12 písm. b) zákona o azylu. Z výpovědi žalobce, učiněné v průběhu správního řízení, nevyplývá, že by měl nějaké konkrétní politické přesvědčení a byl by členem nějaké politické strany či by měl se státními orgány nějaké vážné potíže. Není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky, než vlastní věrohodnou výpovědí, je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl

vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57). Správní orgán rozhodující ve věci mezinárodní ochrany musí podle závěrů vyslovených v rozsudku NSS ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, při osobních pohovorech postupovat tak, aby žadateli o udělení mezinárodní ochrany umožnil předložit k úplnosti důvody své žádosti. Co se týče kvality a dostatečnosti důkazů opatřovaných správním orgánem v azylovém řízení, NSS v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, vyslovil požadavek, aby informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany byly v maximální míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné. Uvedené požadavky na dokazování v azylovém řízení žalovaný v dané věci respektoval, žalobce měl možnost předložit v úplnosti důvody své žádosti v rámci své výpovědi. Důvody, které žalobce uvedl, těmi se žalovaný podrobně zabýval. Jestliže žalobce nyní tvrdí, že se měl správní orgán dotazovat na jeho politické názory v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině, tak k tomu krajský soud nemůže přihlídnout, takové tvrzení žalobce, resp. námitku, považuje za účelové. Žalovaný se rovněž podrobně zabýval situací na Ukrajině, vycházel z toho, že město Ukrajinsk, ze kterého pochází žalobce, se nachází pod kontrolou ukrajinských státních orgánů. Tento závěr žalovaného žalobce v žalobě ani nenapadl, krajský soud nemá důvod, aby za žalobce vyhledával argumentaci proti tomuto závěru žalovaného, navíc v roce 2015 žalobce dle svého tvrzení Ukrajinsk opustil se svou rodinou a vycestoval do města Južne v Oděské oblasti, kde měl jediný problém, a to „nízký plat“. Žalobce ani v žalobě zároveň nepopřel závěr žalovaného o tom, že by samotná existence ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny byla automaticky důvodem pro udělení mezinárodní ochrany každému občanu Ukrajiny, který o ni v České republice požádá. Tento závěr, který vyplývá z žalovaného rozhodnutí, opřel žalovaný o konstantní soudní judikaturu (rozsudek Vrchního soudu v Praze, ze dne 25. 5. 1998, sp. zn. 6 A 517/96), z něž vyplývá, že například v případě občanské války je v souvislosti s opuštěním země původu z důvodu válečného konfliktu tato situace řešena jinými právními instituty a osoby takto postižené, přinucené opustit zemi svého původu v důsledku mezinárodních nebo národních ozbrojených konfliktů podléhají speciální ochraně, např. podle Ženevských úmluv z roku 1949 o ochraně válečných obětí a Protokolu z roku 1977, který je dodatkem Ženevské úmluvy z roku 1949, týkající se ochrany obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů). K situaci na Ukrajině a k tomuto důvodu žádosti o azyl uvedl žalovaný konkrétně následující závěr: „*Jmenovaný zmínil, že na Ukrajině probíhá válečný konflikt, kterého se on nechce zúčastnit. V této souvislosti správní orgán uvádí, že podle správním orgánem shromážděných informací přistoupila Ukrajina v letech 2014 – 2015 celkem k šesti vlnám mobilizací. V souvislosti se stabilizací situace na východě Ukrajiny po uzavření tzv. Minských dohod nebyla v roce 2016 ani v roce 2017 vyhlášena žádná další mobilizace. Demobilizace vojáků povoláných v letech 2014 a 2015 v rámci částečné mobilizace proběhla postupně v několika etapách v roce 2015 a 2016. V prohlášení vydaném 2. Listopadu 2016 pak prezident Porošenko sdělil, že v současné době na východoukrajinské frontě (linie dotyku) již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Vojáci základní vojenské služby nejsou od podzimu 2014 povoláváni do oblasti bojů na východě země (zóny ATO). Ukrajinská armáda postupně zvyšuje počty profesionálních vojáků, kteří slouží v konfliktních zónách na východě Ukrajiny. Správní orgán zde konstatuje, že dle informací jemu známých, a se kterými byl seznámen také žadatel dne 19. 2. 2019, byl válečný stav vyhlášen na konci listopadu 2018 s dobou platnosti na 30 dní. Taktéž je správnímu orgánu známo, že k prodloužení válečného*

stavu na konci prosince 2018 nedošlo. Jmenovaný ve své výpovědi uvedl, že původně plánoval svůj návrat na Ukrajinu. Dozvěděl se však, že na Ukrajině byl vyhlášen válečný stav, proto neodcestoval. Dalším důvodem, jak vyplývá z jeho výpovědi, byla také snaha žadatele zlegalizovat si svůj pobyt na území ČR. Co se týče samotného vyhlášení válečného stavu, jakožto důvodu jmenovaného pro jeho nevycestování v prosinci 2018, správní orgán konstatuje, že válečný stav nebyl prodloužen, tudíž obavy jmenovaného spjaté s vyhlášením válečného stavu považuje za irelevantní a nedůvodné.“

13. Obavy žalobce tak hodnotil žalovaný jako liché a krajský soud se závěry výše uvedenými, obsaženými v žalovaném rozhodnutí zcela ztotožňuje. K tomu je třeba uvést, že bezpečnostní situací na Ukrajině se zabýval i Nejvyšší správní soud opakovaně, přičemž dospěl k závěrům, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. K námitce žalobce, která se týká jeho obavy z možného nasazení do válečných oblastí na východě, lze aplikovat závěr NSS, uvedený v jeho usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 115/2018-34: *„Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 – 26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 – 28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015 – 24, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 – 23, nebo ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Azs 118/2016 – 36). Město Južne v Oděské oblasti se v této oblasti zasažené konfliktem nenachází, tento závěr žalovaného ostatně žalobce nepopřel ani v žalobě (jak soud uvedl již výše). Jak vyplývá ze zmíněných závěrů žalovaného, opřel je o jím shromážděné informace v průběhu správního řízení (např. Informace OAMP: Ukrajina - situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby v zemi, ze dne 14. 9. 2018 atd.), válečný stav na Ukrajině netrvá, obavy žalobce s vyhlášením válečného stavu považuje krajský soud za irelevantní na nedůvodné, stejně jako žalovaný v žalovaném rozhodnutí. Žalobce navíc ani netvrdí, že by mu v zemi původu hrozilo individuální nebezpečí z důvodu samotné existence ozbrojeného konfliktu (ve smyslu rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, podle něhož s výjimkou totálního konfliktu musí žadatel přicházejícího z místa méně intenzivního ozbrojeného konfliktu prokázat dostatečnou míru individualizace ve vztahu ke zvýšenému riziku svévolného násilí spojeného s ozbrojeným konfliktem). K otázce výkonu vojenské služby se vyjádřil již Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016-34, kdy konstatoval, že „pokud stěžovatel vyjádřil obecný politický nesouhlas účasti na bojových operacích probíhajících na východě Ukrajiny, je v dané věci třeba upozornit na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, ve které se uvádí, že podmínky výkonu základní vojenské služby jsou na Ukrajině standardní. Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO (tj. antiteroristické operace), mohou se ale rozhodnout dobrovolně. Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není kvalifikováno jako trestný čin. Institut alternativní služby byl v minulém roce znovu zaveden. Vojáci základní vojenské služby mohou odmítnout sloužit například z náboženských důvodů a nastoupit na alternativní službu, klasicky je služba vykonávána v nemocnicích. Na základě*

rozhodnutí prezidenta Ukrajiny nesmí voják základní vojenské služby sloužit v zóně, a to pokud se k tomu dobrovolně nerozhodne. Jak vyplývá z informací shromážděných ve spise, existuje na Ukrajině možnost náhradní (civilní) vojenské služby, tato služba je obvykle vykonávána v nemocnicích.“

14. Z výše uvedených skutečností a zejména z podkladů žalovaného rozhodnutí nevyplývá, že by pouze z důvodů, že žalobce se neztotožňuje se situací na Ukrajině, by měl nějaké potíže se „sehnáním“ zaměstnání. Zároveň z těchto podkladů nevyplývá, že by ten občan Ukrajiny, který s lokálním konfliktem na Ukrajině nesouhlasí, byl nějakým způsobem „trestán“ tím, že by mu správní orgány zamezily přístup k vyhledávání zaměstnávání. Ostatně krajský soud si ani nedokáže představit, jak by to státní moc na Ukrajině dokázala realizovat, když na Ukrajině neřídí ekonomiku a v ní fungující soukromé podniky stát, ale vyhledávání zaměstnání je čistě soukromou záležitostí, tyto obavy žalobce a jeho názor o tom, že by se mělo jednat o azylový důvod, resp. právně relevantní důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany, považuje krajský soud za fantazijní a účelový. V neposlední řadě je třeba odkázat i na další závěr žalovaného, který žalobce ani v žalobě nezpochybnil, tedy že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu formou azylu v první bezpečné zemi, konkrétně v Polsku, kde na podzim roku 2018 pobýval po dobu 2,5 měsíců a taktéž o ni nepožádal ani během let 2016 a 2017, kdy do Polska jezdil za prací a disponoval v těchto letech polskými pracovními vízy. O jeho udělení požádal až během prosince 2018 v České republice, tedy až 3 měsíce poté, co do Polska naposled v září 2018, přicestoval a legalizaci pobytu řešil podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která však nesupluje úpravu pobytového povolení dle zákona o pobytu cizinců a k legalizaci pobytu rozhodně určená není. K úpravě legálního pobytu v České republice tak měl žalobce využít zákona o pobytu cizinců, který je k tomuto účelu určen. K tomu žalovaný zcela relevantně uvedl závěr žalovaného, který citoval z rozsudku NSS ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005-51, v němž je uveden tento závěr: „Nejvyšší správní soud totiž již ve svém rozsudku ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. 2 Azs 423/2004, vyslovil, že „o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení státní hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V dané věci tak tuto svou povinnost žalobce nesplnil, přičemž pouze účelově odkazoval na údajné vyhlášení válečného stavu na Ukrajině, tyto jeho obavy však žalovaný stejně jako krajský soud nesdílí, když není pravdou, že by byl v roce 2018 vyhlášen válečný stav na Ukrajině (viz výše citovaný závěr žalovaného ze strany 7 žalovaného rozhodnutí). V daném případě rovněž nebyly splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, nebyl zjištěn zvlášť zřetelný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, nebyl důvod pro udělení doplňkové ochrany, v podrobnostech krajský soud odkazuje na podrobné odůvodnění žalovaného rozhodnutí (strana 7 a násl.), přičemž žalovaný podložil své závěry dostatečnými podklady (zmiňovaná Informace OAMP), ze které nevyplývá, že by žalobce měl nárok na udělení této formy ochrany. Navíc žalobce ani nezpochybnil závěry žalovaného o tom, že žalobci byl vydán ukrajinskými státními orgány 3. 11. 2016 nový cestovní pas a že tedy „tím menší je pravděpodobnost, že by byl v případě návratu do vlasti postižen přímým nebezpečím či ohrožením vážnou újmu v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestáním ve smyslu zákona o azylu.“ Žalobce si v podstatě „v pohodě“ jezdil do Polska za účelem zajištění výdělků, jak uvedl žalovaný v žalovaném rozhodnutí, „státní ukrajinské orgány

nejevily o osud výše jmenovaného žádný zájem v době jeho odjezdu z vlasti“, tedy soud, stejně jako žalovaný, nemá „žádný důvod domnívat se, že by se o jeho osobu zajímaly po jeho současném návratu do vlasti“ (tj. státní ukrajinské orgány).

15. Žalovaný se rovněž zabýval postavením neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, závěr o tom, že by hrozil žalobci nějaký postih či diskriminace, z těchto podkladů nevyplýnul (zejména se jedná o Informace MZV ČR ze dne 16. 5. 2018). Ve vztahu k posouzení momentální situace žadatele k případné aplikaci § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu aplikoval žalovaný třístupňový test ve smyslu rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, žalovaný se zejména zabýval otázkou, zda v případě žalobce lze aplikovat alternativu vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny, přestože naposled pobýval žalobce v jiné než Doněcké oblasti, ze které původně pocházel. Žalovaný dospěl k závěru, že nic nebrání žalobci k zajištění bydlení a jakékoliv integraci na ukrajinském pracovním trhu, v podrobnostech pak krajský soud odkazuje na hodnocení žalovaného, obsažené na straně 14 a 15 žalovaného rozhodnutí. Problémy s nalezením práce, tedy že žalobce má obtíže „sehnat“ zaměstnání na Ukrajině, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, k tomu je třeba odkázat na konstantní soudní judikaturu NSS, např. podle rozsudku NSS ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54: *„Obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace v zaměstnání nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zák. č. 325/1999 Sb., o azylu.“* Pokud chtěl žalobce legalizovat pobytu na území České republiky z tohoto důvodu, tak k tomu slouží zcela jiné instituty, které však neupravuje zákon o azylu, ale zákon o pobytu cizinců (zák. č. 326/1999 Sb.).
16. Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
17. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému soud toto právo nepřiznal, když mu žádné náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 23. října 2019

JUDr. Jan Dvořák v. r.
samosoudce